

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej budynku położonego w S. przy ul. S. przeciwko "A(...)" Spółce Akcyjnej w R.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 czerwca 2008 r., zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 4 kwietnia 2008 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie i zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 3 600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

W dniu 20 listopada 2007 r. pełnomocnikowi pozwanej (radcy prawnemu) doręczono odpis wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 3 października 2007 r. wraz z uzasadnieniem. W dniu 18 stycznia 2008 r. pozwana złożyła w urzędzie pocztowym skargę kasacyjną, do której dołączyła dokument skierowanego 14 stycznia 2008 r. do Banku (...) SA polecenia przelewu na rachunek bankowy Sądu Apelacyjnego opłaty od skargi kasacyjnej w kwocie 26 783 zł. Dnia 1 kwietnia 2008 r. pracownica sekretariatu Sądu Apelacyjnego sporządziła zapisek urzędowy, stwierdzający na podstawie rozmowy telefonicznej z prokurentem pozwanej, że opłata od skargi kasacyjnej nie została przekazana na rachunek Sądu Apelacyjnego dlatego, iż bank „zwrócił ją” na rachunek pozwanej. Postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2008 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną pozwanej ze względu na jej nieopłacenie (art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 2005

r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm. – dalej: „u.k.s.”, art. 130² § 3 i art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

W zażaleniu pozwana kwestionuje zasadność odrzucenia skargi kasacyjnej. Powołując się na potwierdzone dołączonym do zażalenia oświadczeniem Banku (...) SA z dnia 21 kwietnia 2008 r. posiadanie w dniu złożenia polecenia przelewu na bieżącym rachunku bankowym wolnych środków w wysokości 94 645,77 zł, twierdzi, iż składając to polecenie uczyniła zadość przesłankom skutecznego opłacenia skargi kasacyjnej. Zgodnie bowiem z orzecznictwem Sądu Najwyższego, dniem uiszczenia opłaty sądowej w drodze przelewu bankowego jest dzień złożenia bankowi polecenia przelewu w sposób umożliwiający zapoznanie mu się z jego treścią - jeżeli składający polecenie przelewu miał w tym dniu lub przed upływem terminu do uiszczenia opłaty pokrycie na swym rachunku bankowym.

Dołączone do zażalenia oświadczenie Banku (...) SA z dnia 21 kwietnia 2008 r. zawiera ponadto informację o niemożności wskazania przyczyny niezrealizowania złożonego w dniu 14 stycznia 2008 r. polecenia przelewu kwoty opłaty kasacyjnej. Oprócz tego oświadczenia, do zażalenia dołączono dokument skierowanego w dniu 22 kwietnia 2008 r. do Banku (...) SA polecenia przelewu opłaty skargi kasacyjnej w kwocie 26 783 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uiszczenie opłaty sądowej w drodze przelewu bankowego jest operacją złożoną, obejmującą różne czynności, z których każda może być podjęta w innej chwili. Obszerna judykatura, na którą pozwana powołuje się w zażaleniu (w szczególności postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2004 r., II CZ 38/04, OSNC 2005, nr 5, poz. 84 i cytowane w nim orzeczenia), wyjaśnia, która z czynności składających się na tę złożoną operację powinna być dokonana przed upływem terminu ustanowionego do uiszczenia opłaty sądowej, aby termin ten można uznać za zachowany. Otóż zgodnie z wspomnianą judykaturą, wystarcza złożenie bankowi przed upływem terminu prawidłowego pod względem formalnym polecenia przelewu w taki sposób, aby mógł się on zapoznać z jego treścią - jeżeli polecenie to było wykonalne, tj. miało pokrycie na rachunku bankowym zlecającego przed upływem terminu, i zostało rzeczywiście wykonane. Gdy przesłanki te są spełnione, złożenie bankowi polecenia przelewu przed upływem terminu do wniesienia opłaty sądowej uzasadnia uznanie tego terminu za zachowany, choćby inne czynności składające się na operację przelewu bankowego, w tym uznanie rachunku bieżącego dochodów sądu, nastąpiło po tym terminie (por. w

szczegółności uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2003 r., III CZP 28/03, OSNC 2004, nr 5, poz. 71).

Na aktualność wskazanego stanowiska tylko w odniesieniu do tych sytuacji, w których polecenie przelewu zostało rzeczywiście wykonane, niektóre orzeczenia, należące do rozpatrywanego nurtu judykatury, wyraźnie wskazują (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2003 r., III CZP 28/03, zob. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2003 r., I CZ 18/03, LEX nr 80250).

Inne tego nie czynią, co mogłoby sugerować, że opowiadają się one – tak jak przyjmuje pozwana - za uznaniem dnia złożenia spełniającego określone wymagania polecenia przelewu bankowi za dzień uiszczenia opłaty sądowej także wtedy, gdy nie doszło do wykonania tego polecenia. Przesłanka rzeczywistego wykonania polecenia przelewu jest jednak konieczną konsekwencją przyjmowanego w tych orzeczeniach wymagania wykonalności złożonego bankowi polecenia przelewu. Gdyby nie było konieczne rzeczywiste wykonanie polecenia przelewu, wymaganie jego wykonalności byłoby niezrozumiałe. Po za tym, celem judykatury powoływanej w zażaleniu było – jak wiadomo – rozstrzygnięcie kwestii związanych z zachowaniem terminu do wniesienia opłaty sądowej uiszczanej w drodze polecenia przelewu bankowego ze względu na złożoność operacji przelewu bankowego, a nie wypracowanie rozwiązania „fingującego” uiszczenie opłaty, pomimo jej niedokonania.

Podsumowując, złożenie bankowi polecenia przelewu przed upływem terminu do wniesienia opłaty sądowej może uzasadniać uznanie tego terminu za zachowany, o tyle tylko, o ile polecenie zostało rzeczywiście wykonane.

Ponieważ skierowane do banku przez pozwaną w dniu 14 stycznia 2008 r. polecenie przelewu opłaty kasacyjnej nie zostało w ogóle wykonane, nie było podstaw do jego oceny w świetle stanowiska zajmowanego przez powoływane w zażaleniu orzecznictwo. W rezultacie, odrzucenie skargi kasacyjnej należało uznać za trafne.

Przyczyny, z powodu których nie doszło do wykonania złożonego przez pozwaną polecenia przelewu, mogłyby - gdy chodzi o kwestie proceduralne – stanowić, co najwyżej, podstawę do przywrócenia terminu do wniesienia skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2003 r., I CZ 18/03).

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).